

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Pattantyús-Ábrahám Géza Gépészeti Tudományok Doktori Iskola

Működési szabályzat

2023

Tartalomjegyzék

1.§ [Vonatkozó jogszabályok]	2
2.§ [Akkreditáció]	2
3.§ [Törzstagok]	2
4. § [A Doktori Iskola vezetője, oktatói]	3
5. § [Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság, Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács és Doktori Iskola Tanácsa].....	3
6.§ [Mebízások megszűnése]	4
8. § [Témák meghirdetése és témavezetők]	4
9. § [A felvételi vizsga].....	5
10. § [Egyéni felkészülők]	5
11. § [A DIT feladatai].....	6
12. § [A Dékáni Hivatal szerepe].....	6
13. § [Komplex vizsga]	7
14. § [Fokozatszerzés].....	7
15. § [A szabályzat hatályba lépése]	8
1. sz. melléklet: Fokozatszerzési követelmények	9
Egyetemi általános követelmények a BME DHSZ 17. § szerint	9
Doktori minimumkövetelmények a Pattantyús-Ábrahám Géza Gépészeti Tudományok Doktori Iskolában	10
Nyelvismereti követelmények: idegennyelv-tudási, anyanyelvi és szaknyelvi	11
2. sz. melléklet: Elektronikus bizottsági szavazás doktori ügyekben (DIT, HBDT)	12

Általános rendelkezések

1.§ [Vonatkozó jogszabályok]

A Pattantyús-Ábrahám Géza Gépészeti Tudományok Doktori Iskolában (továbbiakban: Doktori Iskola, röviden DI) folyó doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit és eljárásrendjét

- a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Doktori és Habilitációs Szabályzat (BME DHSZ),
- a BME Tanulmányi és vizsgaszabályzat (BME TVSZ),
- a DI Működési szabályzata (DI MSz, jelen dokumentum),
- a DI Minőségbiztosítási terv,
- a DI Képzési terve, valamint
- az ESG 2015 (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area¹).

rögzíti. Az alábbiakban részben ezekkel átfedő, részben ezeken túlmutató követelményeket ismertetünk, nem kitérve viszont a kapcsolódó jogszabályokban megjelenő, kötelező minőségbiztosítási elemekre (2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, valamint a MAB doktori képzésre vonatkozó határozatai).

Doktori iskola megalakulása, tagjai és szervezete

2.§ [Akkreditáció]

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Gépészmérnöki Karon (GPK) szervezett formában 1993 óta folyik PhD képzés, a Pattantyús-Ábrahám Géza Gépészeti Tudományok Doktori Iskola (továbbiakban: Doktori Iskola) végleges akkreditációjáról – az országos szintű rendelkezéseknek megfelelően – 2002. február 22-én született MAB döntés. A Doktori Iskola a BME Gépészmérnöki Karán (továbbiakban: Kar) működik.

3.§ [Törzstagok]

(1) **A DI törzstagjainak**, illetve a törzstagok személyi összetételének az 1.§-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményein túl a következő feltételeknek is meg kell felelniük:

- a) Törzstag az lehet, aki
 - a BME teljes munkaidőben foglalkoztatott egyetemi tanára, vagy
 - a doktori képzésben a BME és az MTA/ELKH közötti szerződés keretében részt vevő MTA/ELKH kutatóintézet tudományos tanácsadója vagy kutatóprofesszora, vagy
 - a doktori képzésben a BME és az MTA/ELKH közötti szerződés keretében részt vevő MTA/ELKH kutatócsoport tudományos tanácsadója, kutatóprofesszora, vagy
 - a BME Professor Emeritusa.
- b) Valamennyi törzstagnak rendelkeznie kell az „MTA doktora” címmel.

¹ https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

- (2) Új törzstagot a DI - a törzstagok javaslata alapján - az EHBĐT jóváhagyásával kooptálhat.
- (3) A törzstagok körét a MAB létesítéskori akkreditációja, illetve időszakos felülvizsgálata erősíti meg. A törzstagok listája, valamint a törzstagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu lapon.

4. § [A Doktori Iskola vezetője, oktatói]

- (1) A DI vezetője az Egyetemen teljes munkaidőben, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott, magas tudományos elismertségű, „MTA doktora” fokozattal/címmel rendelkező egyetemi tanára, az adott DI törzstagja, akit az EHBĐT javaslata alapján a Rektor nevez ki. A megbízás időtartama legfeljebb három év, a jogszabályban előírt 70 éves korhatárig korlátlanul ismételhető.
- (2) A DI működését – a Kar Dékáni Hivatalának adminisztratív támogatásával – a DI vezetője irányítja.
- (3) A DI oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező egyetemi oktatók és kutatók lehetnek, akiket a DIT alkalmasnak tart, és egy adott időszakra felkér doktori kurzusok tartására. A DI oktatója lehet a doktori képzés célkitűzéseinek megvalósítására a BME-vel írásban rögzített együttműködési megállapodást kötött hazai vagy külföldi kutatóhely, egyetem, vállalat vagy egyéb intézmény főállású dolgozója (külső oktató).

5. § [Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság, Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács és Doktori Iskola Tanácsa]

- (1) A BME Doktori és Habilitációs Szabályzata (DHSz) szerint a doktori iskolákban folyó képzést és a fokozatszerzési eljárásokat az Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság (EHBĐT) felügyeli.
- (2) A doktori képzést felügyelő operatív testület a tudományági doktori iskolánként szervezett Doktori Iskola Tanácsa (DIT), a DHSZ 12.§ szerinti feladat- és hatáskörökkel.
- (3) A doktori fokozatszerzési eljárást lefolytató testület – az EHBĐT által leadott hatáskörben – a doktori iskolánként szervezett tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT), a DHSZ 6.§ szerinti feladat- és hatáskörökkel.
- (4) A Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT) tagjai a tudományág magasan kvalifikált szakemberei, a tagok mindegyike az MTA doktora.
- (5) A DI testületeinek – törzstagok, DIT és HBDT – mindenkori összetétele, valamint a tagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu honlapon.
- (6) A DIT és a HBDT feladatkörét és döntéshozatalának módját a BME DHSZ 6.§ és 12.§-a szabályozza. Ha olyan sürgős döntésre van szükség, mely nem teszi lehetővé a testületi ülés időben történő összehívását, vagy a téma nem indokolja az ülés összehívását, akkor a 2. mellékletben tételesen felsorolt, nyilvános szavazással eldöntendő ügyekben elektronikus úton is lehetőség van a testület szavazati jogú tagjai véleményének beszerzésére.

6.§ [Mebízások megszűnése]

A 4.§ - 5.§ szerinti megbízások megszűnnek:

- a) a megbízás lejártakor,
- b) a megbízással azonos eljárással történő visszahívással,
- c) a megbízott lemondásával, vagy
- d) a megbízott tartós akadályoztatásával, illetve halálával.

A Doktori Iskola működése

8. § [Témák meghirdetése és témavezetők]

- (1) A DI minden félévben felkéri a DI témakiíróit doktori témák meghirdetésére. A DIT minden témát értékel, és csak azok meghirdetéséhez járul hozzá, amelyeknél biztosított a kutatás szellemi és infrastrukturális háttere, és reálisnak ítéli, hogy 5 éven belül benyújtható lesz egy színvonalas doktori értekezés. A kutatási témák és a témavezetők személyének elfogadásáról a DIT dönt. A DIT által jóváhagyott, meghirdetésre kerülő témakiírások megtekinthetők a www.doktori.hu honlapon és a DI honlapján. A témavezetőkre és az általuk benyújtott kutatásitéma-javaslatokra vonatkozóan a DI követelményeket fogalmaz meg, amelyek a (2)-ben találhatóak meg.
- (2) Amennyiben a témakiíró által meghirdetett témára jelentkező és a DI-ba felvételt nyert hallgató doktori tanulmányainak kezdetétől számított 4 éven belül a téma meghirdetője eléri a teljes munkaidős alkalmazás törvényi maximumát, akkor egy tartalék témavezetőt is ki kell jelölnie a DIT-nek (ld. BME DHSZ 10.§ (3)).
- (3) Témavezető a BME főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy a BME-vel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet.
- (4) Külső témavezetés (és ezen belül a külső kutatóhelyen megvalósuló témavezetés) a DI-val együttműködési megállapodást kötött intézményekben lehetséges, ahol a szerződés alapján biztosított a kutatás szellemi és infrastrukturális háttere, és rendezett a hallgató foglalkoztatásra irányuló jogviszonya és egyértelműen meghatározottak a hallgató jogai és kötelezettségei. Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki a BME részéről segíti a témavezető munkáját és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.
- (5) A témavezető és a témajavaslat az alábbi kritériumoknak kell, hogy megfeleljen.
 - a) A témavezető rendelkezik PhD vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal.
 - b) A témavezető a saját PhD fokozat megszerzésétől számítva legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik (ld. BME DHSz 10.§ (3)).
 - c) Az utolsó 5 évben megjelent publikációi teljesítik a doktori fokozatszerzéshez előírt minimumkövetelményeket² (ld. 1. sz. melléklet). A részarányok számítása során a társszerzőkkel közösen jegyzett publikációk esetén a témavezető saját PhD hallgatói figyelmen kívül hagyhatók.
 - d) Legfeljebb 4 aktív PhD hallgató munkáját irányítja³.
 - e) A témajavaslat címének és szövegének meg kell felelnie a magyar nyelvi és a szaknyelvi helyesség követelményeinek.

² A magyar nyelvű publikáció kiváltható idegen nyelvű publikációval

³ E feltétel teljesítése alól az EHBTD előzetes hozzájárulásával felmentés adható

- f) A témajavaslat tartalmi elemei között meg kell nevezni azokat a szabványokat, amelyek alkalmazása várhatóan lényeges szerepet kap a kutatómunkában – amennyiben van ilyen.
- (6) Témavezetővé válik az a témakiíró, akinek meghirdetett témájára jelentkező hallgató felvételt nyer, és beiratkozik a DI-ba.
- (7) Minden PhD hallgatóhoz egy időpontban egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó PhD hallgató tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a fokozatszerzésre való felkészülését. Csak nemzetközi együttműködés keretében történő képzés vagy interdiszciplináris téma esetén a DIT által elfogadott, az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT) előzetes hozzájárulásával meghirdetett témakiírás alapján engedélyezett a kettős témavezetés (ld. DI Működési Szabályzat 8.§ (3)). Más esetben (pl. a másik felsőoktatási intézménnyel kötött szerződés alapján külső témavezetés) a DIT belső konzulens jelöl ki, aki az Egyetem részéről segíti a témavezető munkáját, és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.
- (8) Egyéni felkészülőkhez az HBBDT konzulens rendel. (A konzulens a publikációs részarányok meghatározásánál társszerzőnek minősül.)
- (9) A doktori témát, vagy a témavezető személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben a DIT megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi vezetőjének véleményét.

9. § [A felvételi vizsga]

- (1) A 8. § szerint meghirdetett témákra a felvételi bizottságot a HBBDT jelöli ki (BME DHSz 6.§ 6)) a DI törzstagjai, témavezetői és témakiírói, valamint a részprogram elnökök közül. A legalább 3 tagú felvételi bizottság felvételi beszélgetést folytat, meggyőződik a jelölt átfogó szakmai ismereteiről, doktori munkájával kapcsolatos elképzeléseiről, eddigi szakmai tevékenységéről és a szakterület műveléséhez szükséges angol nyelvismeretéről (BME DHSZ 8. fejezet (5)).
- (2) A FB a felvételi beszélgetésen mutatott felkészültséget, a korábbi tanulmányi eredményeket, a nyelvismeretet, valamint a korábbi szakmai-tudományos tevékenységet 0-100 pont között értékeli. A pontozási útmutató elérhető a DI honlapján. A felvétel szükséges feltétele legalább 60 pont elérése.
- (3) A FB jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.

10. § [Egyéni felkészülők]

- (1) Egyéni felkészülők esetén a doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával kezdődik (387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, 12. §).
- (2) A jelentkezés elfogadásának feltétele a doktori fokozatszerzés publikációs követelményeinek formális teljesítése (a jelentkezéskor még nem kellenek tézispontok, ezért tartalmi értékelés nincs, csak az elvárt számszerű mutatókat kell teljesíteni).
- (3) A felvétellel a DI elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételül meghatározott minimum krediteket, azzal, hogy kérelemre az előzetesen megszerzett ismeretek, kompetenciák alapján további krediteket is el lehet ismerni.

- (4) Az egyéni felkészülők munkáját nem témavezető irányítja, hanem erre a feladatra a DIT konzulenszt kér fel (BME DHSZ 14.§ 4).
- (5) A felvételt követő komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.

11. § [A DIT feladatai]

- (1) A hallgatók tanulmányi teljesítményét és előrehaladását tanévenként a DIT értékeli a doktorandusz munkabeszámolók alapján, melyek a DI honlapjáról letölthető nyomtatványok szerint tartalmazza a tanulmányi és kutatási eredmények összesített mutatóit (beleértve a PhD témakörében készült publikációkat, konferencia és szemináriumi előadásokat). A témavezető által javasolt kutatási krediteket a DIT félévente hagyja jóvá. A kreditek megállapításához a DIT kikérheti a doktori témát kezelő tanszék véleményét (a témavezető/konzulens tanszéke).
- (2) Azon, tanulmányaikban vagy kutatómunkájukban nem megfelelően haladó, államilag támogatott hallgatókat, akik mintatantervben az adott félévre szereplő kreditek 2/3-át nem teljesítik, a DIT javaslatára a kar dékánja átsorolhatja az önköltséges képzésbe (BME DHSZ 13.§ 8).
- (3) Megszűnik a doktorandusz jogviszonya, ha az aktív félévben nem szerez legalább 15 kreditpontot (BME TVSZ 186.§ 2.).
- (4) A Doktori Iskola Tanácsa (DIT) minden félév előtt elfogadja a doktori képzésben javasolt tantárgyak és oktatóik listáját. Az elfogadott tantárgyakat meghirdeti a DI honlapján. A DI oktatói azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a DI vezetőjének javaslatára – a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a DI keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. A DI oktatója lehet a doktori képzés célkitűzéseinek megvalósítására a BME-vel írásban rögzített együttműködési megállapodást kötött hazai vagy külföldi kutatóhely, egyetem, vállalat vagy egyéb intézmény főállású dolgozója (külső oktató).
- (5) A DIT két évente felülvizsgálja a Működési Szabályzatot és a Képzési Tervet, és szükség szerint – az EHBTD jóváhagyásával – módosítja. A képzésben lévő doktoranduszok választása szerint kell alkalmazni a felvételnél érvényes vagy a módosított követelményeket.
- (6) A DIT véleményezi és jóváhagyja a PhD kutatási téma-javaslatokat. Ennek keretében megvizsgálja a kutatási téma címének nyelvhelyességi és szaknyelvi megfelelőségét is.
- (7) A DIT dönt az esetleges kreditelismerési kérvényekről. A TVSZ 177.§ (6) szerint egy félévben 45 kreditpontnál több nem szerezhető (melybe az elismert kreditpontok nem számítanak bele).
- (8) Az elektronikus szavazás lehetőségéről és lebonyolításáról a 2. sz. melléklet rendelkezik.

12. § [A Dékáni Hivatal szerepe]

A DI nyilvántartási rendszerének, adminisztrációjának és tájékoztatási kötelezettségének feladatát a Gépészmérnöki Kar Dékáni Hivatal látja el, figyelembe véve a BME DHSZ 11-12. § pontjait. Az adminisztratív ügyintézés során lehetőség szerint előnyben kell részesíteni az elektronikus (papírmentes) módszereket.

Komplex vizsga és doktori fokozatszerzés

13. § [Komplex vizsga]

A komplex vizsga szervezésével és a komplex vizsgára bocsáthatósággal kapcsolatos előírásokat

- a 387/2012 Korm. rendelet 12/A. §,
- a BME DHSZ és
- a Képzési Terv „Beszámolók” fejezete tartalmazza.

14. § [Fokozatszerzés]

- (1) A fokozatszerzési eljárást lefolytató szervezet a HBBDT. A HBBDT előterjesztése alapján a fokozatot az EHBBDT ítéli oda. A doktori fokozat követelménye az abszolutórium megszerzése, a doktori értekezés benyújtása a komplex vizsgát követő három éven belül, valamint a doktori értekezés sikeres védeése a HBBDT által szervezett nyilvános vitában (a hároméves határidő különös méltányolást érdemlő esetben – DIT hatáskörben – legfeljebb egy évvel meghosszabbítható).
- (2) A doktori értekezést benyújtás előtt munkahelyi vitára kell bocsátani. A munkahelyi vita célja a doktori értekezés és a tézispontok javítása, és a nyilvános vitára való felkészítés. A vitában a dolgozatot két (legalább egy külső és legfeljebb egy belső), legalább PhD fokozattal rendelkező bíráló értékeli. A munkahelyi vita még nem része a bírálati eljárásnak (a vita után az értekezés még módosítható), így a bírálókra nem vonatkozik összeférhetlenségi szabály. A munkahelyi vita lefolyását és különösen az értekezés módosításával kapcsolatos véleményeket, megállapításokat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv rögzíti, hogy a munkahelyi vitán résztvevő munkatársakból és további meghívottakból álló kutatóközösség a jelölt tézispontjaiban foglalt eredményeit önállóan elért eredményeknek ismeri el. A jegyzőkönyv mellékletét képezik a bírálói vélemények. Az értekezés jelentős átdolgozása esetén a munkahelyi vitát ismét le kell folytatni. A munkahelyi vitára – a szervezeti egység munkatársain kívül – meg kell hívni a tudományos és nemzetközi dékánhelyettest. A munkahelyi vita javasolt forgatókönyve elérhető a DI honlapján.
- (3) Az értekezés benyújtása után a HBBDT megvizsgálja, hogy a bírálati eljárás elindítható-e, majd – a HBBDT által, a DHSZ. 20.§-sal összhangban kijelölt – Bíráló Bizottság tagjai megkapják a teljes eljárási anyagot. A bírálók személye (akik a Bíráló Bizottság tagjai) a bírálatok elkészültéig nem nyilvános. A Bíráló Bizottság tagjai az bírálói véleményeket mindkét bírálat beérkezése után, a jelölt erre adott válaszait pedig legkésőbb a véde előtt egy héttel elektronikus formában kapják meg. A nyilvános vita meghirdetésekor az értekezés és a tézisfüzet nyilvánossá válik a DI honlapján és a www.doktori.hu lapon.
- (4) A doktori értekezésben bemutatott, a saját eredményeket tartalmazó tudományos közleményeket a tézispontokhoz kell rendelni, és a tézispontokban megfogalmazott tudományos eredményről a DI által meghatározott formában társszerzői lemondó nyilatkozatot kell kérni a társszerzőktől, a témavezetőt kivéve.
- (5) A doktori értekezés bírálókhöz küldésének feltétele, hogy a tézispontokhoz rendelt publikációk eleget tegyenek a DI részletes publikációs követelményrendszerének, amely része a DI Működési Szabályzatának (nyilvánosan elérhető a www.doktori.hu adatbázisban és a DI honlapján is). A bírálati eljárás megindításának további feltétele a nyelvi követelmények teljesítése. A bírálók személye a bírálatok elkészültéig nem nyilvános.

- (6) A bírálókhoz kiküldött értekezés utólag nem módosítható. Amennyiben a Bíráló Bizottság szakmailag hibás állításokat kifogásol, vagy nem fogad el tézispontokat, akkor a bizottsági jegyzőkönyv erre vonatkozó részét a doktori értekezéshez csatolják (elektronikus formában is), és a megvédett értekezés ezzel a kiegészítéssel kerül nyilvánosságra (könyvtár, repozitórium).

Záró rendelkezés

15. § [A szabályzat hatályba lépése]

- (1) Ahol jelen szabályzat a jogszabályokban és a BME szabályzataiban nem rögzített, vagy annál szigorúbb követelményt támaszt, ott kivételesen engedélyezhető a követelmény felsőbb szabályzás által megengedett mértékűre módosítása. Az engedélyt (írásban benyújtott, részletesen indokolt kérelem alapján) doktori képzés esetén a DIT, fokozatszerzési eljárás esetén a HBDT adhatja, jegyzőkönyvezett döntéssel.
- (2) Jelen Szabályzatot a BME EHBDDT 2023. április 27-én megtárgyalta és jóváhagyta. A Szabályzat kétéves átmeneti időszak után hatályba lép, mely alatt a módosítások tekintetében mindkét szabályzat (régi és új) alkalmazható oly módon, hogy a tárgyalt személy számára kedvezőbbet kell figyelembe venni.

Dr. Orbulov Imre Norbert
a Doktori Iskola vezetője

Mellékletek:

- (1) A fokozatszerzés publikációs és nyelvi követelményei
- (2) Elektronikus bizottsági szavazás

1. sz. melléklet: Fokozatszerzési követelmények**Egyetemi általános követelmények a BME DHSZ 17. § szerint**

- (1) Előkövetelmény a sikeres záróvizsgával, diplomavédéssel befejezett MSc vagy MA szintű, vagy azzal egyenértékű egyetemi tanulmányokat tanúsító egyetemi oklevél. Külföldön szerzett egyetemi oklevelet a kérelem benyújtása előtt a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell elismertetni, illetve honosítani.
- (2) Követelmény a komplex vizsga eredményes letétele.
- (3) A BME DHSz 17.§ (3)-mal összhangban az idegen nyelvnek a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretét B2 szintű komplex államilag elismert angol nyelvvizsgával, vagy azzal egyenértékű bizonyítvánnyal kell igazolni legkésőbb az értekezés benyújtásakor.
- (4) Követelmény az önálló tudományos munkásság tézisszerű bemutatása (PhD), vagy műszaki alkotás és az alapjául szolgáló tudományos eredmények tézisszerű bemutatása (PhD), vagy önálló művészeti alkotótevékenység eredményeinek összefoglaló bemutatása (DLA). Az eredményeket egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a pályázó szakmai publikációira és/vagy műszaki, illetve művészeti alkotásaira építve (tudományos munkánál a tézispontokhoz saját publikáció(ka)t rendelve).
- (5) Tudományos és műszaki alkotásoknál minimumfeltétel legalább 3 megjelent (vagy közlésre elfogadott) lektorált publikáció. Ebből legalább 2 idegen nyelvű, illetve legalább 2 a jelölt **meghatározó részesedésével** jegyzett eredeti minőségi folyóiratközlemény. A 3 közlemény közül továbbá legalább 1 minőségi, a Web of Science egy további a Web of Science vagy Scopus adatbázisban szereplő folyóiratközlemény.
A meghatározó részesedés és a minőségi elvárások, illetve a minősített művészeti alkotás pontos definícióját a szakterület sajátosságainak figyelembevételével, és esetleges további minimumfeltételekkel az illetékes HBDT határozza meg és az EHBDT jóváhagyásával rögzíti szabályzatában. A fenti követelmények teljesülése az eljárás megindításának szükséges feltételét képezi.
- (6) Az (5) pontban rögzített általános követelményeken túl az illetékes HBDT által kidolgozott, a szakterület sajátosságait is figyelembe vevő, részletes doktori követelményrendszernek is eleget kell tenni.
- (7) A publikációs követelmények teljesítésének elbírálása a Magyar Tudományos Művek Tárába bevitt adatok, valamint a publikációk teljes szövege alapján történik.
- (8) A fokozat követelményeihez mért tudományos, műszaki, illetve művészeti feladat önálló megoldása; a doktori értekezés bemutatása és megvédése nyilvános vitában.
 - a. Az értekezésben a jelöltnek célkitűzéseit, új tudományos/műszaki/művészeti eredményeit, szakmai alkotásának leírását, szakirodalmi ismereteit, kutatási/alkotó módszereit kell bemutatnia.
 - b. Az értekezés összefoglaló jellegű munka, amely magyarul, angolul, vagy kérelemre – a HBDT jóváhagyásával – az Egyetem más oktatási nyelvén is beadható.

- c. Az értekezés maximum 250 ezer (építőművészeti értekezésnél 125 ezer) karakter terjedelmű lehet, amibe az ábrák által elfoglalt sorok is beleértendők (az esetleges "Függelék", illetve "Melléklet" ebbe nem kell beszámítani).
- d. Értekezés esetén az összefoglaló fejezetnek tartalmaznia kell a téziszűzetben szereplő tézispontokat, valamint a tézispontokban megfogalmazott állításokhoz egyértelműen hozzárendelt saját publikációra való hivatkozást.
- e. Művészeti értekezés (DLA) esetén a jelölt az értekezés mellett alkotásait és munkásságát portfólióban nyújtja be és a védésen kiállítás formájában teszi közzemlére.

Doktori minimumkövetelmények a Pattantyús-Ábrahám Géza Gépészeti Tudományok Doktori Iskolában

A DI minimumkövetelményei egyes esetekben szigorúbbak, mint a BME DHSz-ban megfogalmazott követelmények, ezeket az alábbi felsorolás tartalmazza.

A feltételek formális teljesítése nem garantálja sem a bírálati eljárás elindítását, sem pedig annak sikeres befejezését. A döntéshozatalnál a HBTD érdemben megvizsgálja az új tudományos eredmények publikálásának szintjét, továbbá a jelölt hozzájárulását a publikált eredményekhez.

Publikációs követelmények:

Legalább **3 tudományos közlemény**, melyből

- legalább **2 db (200%) angol** nyelven megjelent (vagy közlésre elfogadott) **lektorált, a Scopus vagy Web of Science adatbázisban elérhető⁴ közlemény**, és **legalább az egyik közleménynek első szerzője a jelölt** (ld. BME DHSZ 17.§ (5) pont szerinti „meghatározó részesedés”),
- legalább **1 db, a Web of Science (WoS) adatbázisban szereplő, impakt faktoral (Q besorolással) rendelkező, külföldi kiadású folyóiratban** megjelent közlemény a Jelölt legalább 50%-os részvételével,
- magyar nyelvű képzésben résztvevő hallgatók esetén legalább **1 db (100%) magyar nyelvű publikáció**.

Részletes feltételek és kikötések:

- A publikációknak a tézispontokhoz kell kapcsolódniuk.
- Legalább 1 db cikk angol nyelvű, lektorált, külföldi kiadású, a Web of Science adatbázisban szereplő impakt faktoral vagy Q/D besorolással rendelkező folyóiratban jelenjen meg, a doktorandusz legalább 50%-os részével, amely társszerzőkkel készült publikációk esetében %-os részteljesítésekből is összegyűjthető.
- Legalább 1 publikáció magyar nyelvű legyen (magyar nyelvű képzésben résztvevő PhD hallgatók esetén), amely társszerzőkkel készült publikációk esetében %-os részteljesítésekből is összegyűjthető.
- Társszerzőkkel készült publikációk esetén a szerzők számával osztva számítandó a saját munka aránya. Többszerzős cikkeknel a szerzők számából a témavezető minden esetben

⁴ BME DHSZ 17.§ (5)

levonandó, a doktori képzés indításától számított 7 éven belüli leadás esetén (melybe az esetleges passzív félévek is beleszámítanak). Így pl. a témavezetővel közös kétszerős cikkeknel, a cikk teljes egészében a jelölt tudományos közleményének tekintendő a minimumkövetelmények szempontjából (a doktori képzés megindításától számított 7 naptári éven belül).

- A társszerzők között a %-os megoszlás egyenletes, és az társszerzői nyilatkozattal sem módosítható.
- Egyéni felkészülők esetén a konzulens társszerzőként (és nem témavezetőként) kell figyelembe venni.
- Kettős témavezetés esetén csak az egyik témavezető hagyható figyelmen kívül a publikációs részarányok számítása során; erről a Jelöltnek kell nyilatkoznia. Amennyiben a doktori képzés során témavezetőt váltott a hallgató, csak a publikáció leadásának időszakában kijelölt témavezető hagyható figyelmen kívül.
- Beküldött, de még el nem bírált publikáció lektorálatlan cikkeknek tekintendő. Ez a helyzet akkor is, ha a szerkesztő a cikk átdolgozását kéri.
- Az APC-t (Article Processing Charge) megkövetelő folyóiratokban megjelent cikkek esetében a PhD hallgató feladata a bírálati folyamat alaposságának bizonyítása, a bírálatok és az azokra adott válaszok benyújtásával. A HBDT fenntartja a jogot, hogy a bírálati folyamatot értékelje és minősítse, valamint, hogy ez alapján döntsön a kérdéses publikáció beszámításáról, vagy figyelmen kívül hagyásáról a PhD eljárás során. A közlemény közzésre való elfogadása utáni nyílt hozzáférés (Open Access) díja nem számít APC-nek.
- Semmilyen más publikáció nem számítható be a minimumkövetelményekbe (TDK vagy diplomaterv dolgozat, absztrakt, bővített („extended”) absztrakt, írásban meg nem jelent konferencia előadások), azonban a szakmai bírálat során értékelhető.

Nyelvismereti követelmények: idegennyelv-tudási, anyanyelvi és szaknyelvi

A BME DHSz 17.§ (3)-mal összhangban az idegen nyelvnek a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretét B2 szintű komplex államilag elismert angol nyelvvizsgálással, vagy azzal egyenértékű bizonyítvánnyal kell igazolni legkésőbb az értekezés benyújtásakor.

Nyelvi követelmények:

A magyarul vagy angolul benyújtott értekezés feleljen meg a magyar vagy angol nyelv használatához kapcsolódó nyelvhelyességi és helyesírási szabályoknak.

Szaknyelvi követelmények:

A benyújtott értekezés feleljen meg a szaknyelv helyes használatához kapcsolódó előírásoknak, különös tekintettel a magyar és/vagy a nemzetközi szabványok terminológiai fejezeteiben rögzített előírásoknak.

2. sz. melléklet: Elektronikus bizottsági szavazás doktori ügyekben (DIT, HBDT)

Ha olyan sürgős döntésre van szükség, mely nem teszi lehetővé a testületi ülés időben történő összehívását, vagy a téma nem indokolja az ülés összehívását, akkor az alább tételesen felsorolt, **nyilvános szavazással eldöntendő** ügyekben elektronikus úton is lehetőség van a testület szavazati jogú tagjai véleményének beszerzésére.

A szavazás elrendeléséről, kezdeti és lezárási időpontjáról a testület vezetője dönt. A határozati javaslatot és az indoklást tartalmazó előterjesztést minden tagnak elektronikus úton meg kell küldeni a szavazás lezárási határidejének (év, hó, nap, óra) és a szavazás helyét jelölő weblap-cím pontos megjelölésével. Nem tartható elektronikus szavazás, illetve nem értékelhető ki az elektronikus szavazás, amennyiben a testület bármely tagja – legkésőbb a szavazás lezárási időpontjáig – a határozati javaslat megvitatására ülés összehívását kéri.

Az elektronikus szavazás és határozathozatal formai feltételei:

- a döntés meghozatala során a szavazásban részt vevők személye, a határozatképesség hitelt érdemlően megállapítható;
- a döntést megalapozó írásos dokumentáció a tanács tagjaihoz legalább 3 munkanappal a szavazás záró időpontját megelőzően elektronikus úton kiküldésre kerül;
- a szavazás lezárásiáig a beküldött szavazatok nem nyilvánosak;
- a határozati javaslat akkor tekinthető elfogadottnak, ha tanács tagjainak legalább kétharmada részt vett a szavazásban és a szavazásban részt vett tagok több mint fele támogatta.

Elektronikus szavazás az alábbi **DIT** és **HBDT** ügyekben lehetséges:

- doktori témák meghirdetése,
- doktori Felvételi Bizottság kijelölése,
- doktori Felvételi Bizottság jelentésének elfogadása,
- állami ösztöndíjak listájának és várólistájának elfogadása,
- munkatervek és beszámolók elfogadása,
- komplex vizsga tantárgyak tematikájának elfogadása,
- komplex vizsga tantárgyak hallgatókhoz rendelése, vizsgabizottságok kijelölése,
- PhD szakmai nap programja, szervezése és
- bizottsági összetétel módosítása.

A szavazatokat a Dékáni Hivatal ügyintézője összesíti és a testület elnöke, valamint egy általa kijelölt tag hitelesíti. A szavazás eredményéről a testület tagjait a szavazás lezárását követő 24 órán belül tájékoztatni kell.

Az elektronikus szavazásra vonatkozó kiegészítést az EHBBDT 2019. november 28.-ai ülése hagyta jóvá.